

Vlaams
Parlement

ingediend op **453** (2014-2015) – Nr. 1
30 juli 2015 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

houdende instemming
met het Verdrag nr. 170
van de Internationale Arbeidsorganisatie
betreffende de veiligheid bij het gebruik
van chemische producten op het werk,
aangenomen te Genève op 25 juni 1990

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	9
Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.....	13
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	17
Advies van de Raad van State	21
Ontwerp van decreet.....	25
Bijlage: Franse tekst en Nederlandse vertaling van het verdrag.....	29

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. BESPREKING ADVIEZEN**1. Adviesraden**

De Minaraad liet in haar brief van 4 mei 2015 weten dat ter zake geen advies wordt uitgebracht.

De SERV liet in haar brief van 18 mei 2015 weten zich aan te sluiten bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

2. Raad van State

In zijn advies 57.548/1 van 16 juni 2015 heeft de Raad van State geen opmerkingen geformuleerd bij het ontwerp van instemmingsdecreet.

II. DOEL VAN HET ONTWERP VAN INSTEMMINGSDECREET

Dit ontwerp beoogt de instemming van het Vlaams Parlement met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie (hierna: de IAO) betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990 (hierna: het Verdrag).

De instemming met het Verdrag kadert in de volgende strategische doelstellingen, zoals opgenomen in zowel de 'Beleidsnota 2014-2019 Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking' als in de 'Beleidsnota 2014-2019 Omgeving. Een maatschappelijk gedragen en geïntegreerd omgevingsbeleid voor een kwaliteitsvolle omgeving':

- SD 1. 'De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd' – OD 1.3 'Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties';
- SD 5. 'We werken mee aan een democratischere en rechtvaardigere wereld' – OD 5.6 'Er is respect voor arbeids- en milieunormen';
- SD 2 'Omgevingsbeleid georiënteerd op Europese beleidskaders' – OD 8. 'Een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid'.

Het Verdrag is een gemengd federaal/gewestelijk verdrag. Hiertoe werd besloten door de Werkgroep Gemengde Verdragen, een adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid, op 24 mei 2013 en op 8 juli 2013. Het Verdrag betreft zowel dus federale bevoegdheden als bevoegdheden van de gewesten.

III. VOORWERP VAN HET VERDRAG

Het Verdrag dat voor instemming aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd, handelt over de veiligheid bij het gebruik van chemische stoffen op de arbeidsplaatsen.

Ongetwijfeld is het voor alle werknemers van belang, met name om de volgende redenen: als waarborg voor de bescherming van werknemers tegen de schadelijke gevolgen van chemische producten vergroot het eveneens de bescherming van het publiek en van het milieu. Het kent de werknemers het recht toe op toegang tot informatie over de op de arbeidsplaatsen gebruikte chemische producten. Het voert maatregelen in ter voorkoming van beroepsziekten en -aandoeningen te wijten aan chemische producten of ter vermindering van de incidentie ervan.

IV. INSTEMMING DOOR DE FEDERALE OVERHEID EN DE GEWESTEN

Sinds de totstandkoming van het Verdrag in 1990 hebben 18 landen het bekrachtigd, waaronder verscheidene EU-lidstaten als Finland, Duitsland, Italië, Luxemburg, Polen en Zweden¹.

België heeft het Verdrag tot op vandaag nog niet ondertekend, aanvaard of goedgekeurd. Niks belet België echter om het Verdrag alsnog te bekrachtigen, in welk geval het "in werking [treedt] twaalf maanden na de datum waarop zijn bekrachtiging is geregistreerd" door de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau (artikel 21, 3).

Vooraleer België het Verdrag officieel kan bekrachtigen, moeten de Federale Regering en de drie gewesten hiermee eerst hun instemming hebben verleend. Federaal hebben de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers het wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag reeds aangenomen – de Senaat op 27 maart 2014, de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 23 april 2014. De wet werd aan Koning ter bekrachtiging voorgelegd, maar is nog niet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft bij ordonnantie van 5 februari 2015 ingestemd met het Verdrag (Belgisch Staatsblad, 19 februari 2015), het Waalse Gewest heeft dit nog niet gedaan.

V. INHOUD VAN HET VERDRAG

Zoals eerder vermeld, heeft het Verdrag betrekking op de veiligheid bij het gebruik van chemische stoffen op de arbeidsplaatsen.

In deel I (artikelen 1 en 2) wordt het toepassingsgebied bepaald en wordt in het bijzonder voorgeschreven dat de bevoegde overheid van een lid dat het Verdrag bekrachtigt, speciale bepalingen ter bescherming van vertrouwelijke informatie moet opstellen (artikel 1, 2, (ii), (b)).

Deel II (artikelen 3-5) omvat de algemene verplichtingen inzake de raadpleging van de sociale partners en inzake het veiligheidsbeleid bij het gebruik van producten (verbod of beperking bij het gebruik ervan, voorafgaande kennisgeving).

Deel III (artikelen 6-9) betreft de indeling en de daarop betrekking hebbende maatregelen (uitwerken van specifieke systemen en criteria), het opstellen van voorschriften inzake merken (alle chemische producten) of etikettering (gevaarlijke chemische producten), de criteria die van toepassing zijn op de samenstelling van de fiches met veiligheidsgegevens die aan de werkgevers moeten worden bezorgd en de verantwoordelijkheden van de leveranciers.

Deel IV (artikelen 10-16) handelt over de verantwoordelijkheden van de werkgevers inzake identificatie (etikettering en bestand van gevaarlijke chemische producten), overbrenging van producten bij hun behandeling in het bedrijf, blootstelling van de werknemers, praktische controle (beoordeling van de risico's, beperking van de blootstelling, eerste hulp), verwijdering van niet-gebruikte producten en recipiënten, voorlichting en opleiding van de werknemers, en samenwerking met de werknemers en hun vertegenwoordigers.

Deel V (artikel 17) handelt over de plichten van de werknemers (samenwerking met hun werkgevers en het nemen van maatregelen ter eliminatie of vermindering van de risico's).

¹ Voor de lijst van landen die het Verdrag hebben bekrachtigd: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:11300:0::NO:11300:P11300_INSTRUMENT_ID:312315:NO.

Deel VI (artikel 18) heeft betrekking op de rechten van de werknemers en hun vertegenwoordigers (het recht zich van het gevaar te verwijderen in geval van een dreigend en ernstig risico voor de gezondheid of de veiligheid en het recht op informatie).

Deel VII (artikelen 19-27), dat als titel 'Verantwoordelijkheid van exporterende landen' draagt, handelt daarover alleen in artikel 19. De artikelen 20 tot en met 27 daarentegen hebben betrekking op de gebruikelijke slotbepalingen, zoals de formele bekrachtiging en registratie, de inwerkingtreding, de opzegging en de authenticiteit van de verdragstekst.

VI. DE BEVOEGDHEID VAN DE OVERHEDEN MET BETREKKING TOT DE AANGELEGENHEDEN GEREGLD DOOR HET VERDRAG

1. Federale bevoegdheden

In zijn advies bij het bij de Senaat ingediende wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag was de afdeling Wetgeving van de Raad van State van oordeel dat "[h]et merendeel van de bepalingen van het verdrag (...) internrechtelijk tot de bevoegdheid van de federale overheid [behoort].

Zo is, luidens artikel 6, §1, II, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 "tot hervorming der instellingen" de federale overheid bevoegd voor het vaststellen van de productnormen. Bepalingen die het op de markt brengen van chemische stoffen regelen, behoren dan ook tot de federale bevoegdheid. Bepalingen die het gebruik van chemische stoffen regelen met het oog op de bescherming van de volksgezondheid kunnen worden gerekend tot de federale residuaire bevoegdheid inzake volksgezondheid.

Tevens is de federale overheid, op grond van artikel 6, §1, VI, vierde lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, bevoegd om de algemene regels vast te stellen inzake de bescherming van de verbruiker.

Ten slotte is de federale overheid bevoegd voor de arbeidsveiligheid. Uit artikel 6, §1, II, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 blijkt immers dat die overheid bevoegd is gebleven voor "de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming".²

2. Gewestelijke bevoegdheden: de artikelen 5 en 14 van het Verdrag

Evenwel was de afdeling Wetgeving van de Raad van State in hetzelfde advies ook de mening toegedaan dat het Verdrag "daarnaast ook een aantal bepalingen [bevat] die internrechtelijk betrekking hebben op een gewestaangelegenheid.". Met name is dit het geval voor de artikelen 5 en 14 van het Verdrag.

Luidens artikel 5 dient "[d]e bevoegde autoriteit (...) de bevoegdheid te hebben om, indien dat gerechtvaardigd is om redenen van veiligheid en gezondheid, het gebruik van bepaalde gevaarlijke chemische producten te verbieden of te beperken, of voorafgaande kennisgeving en vergunning te verlangen voor die chemische producten worden gebruikt."

Naar het oordeel van de Raad stemt deze verdragsbepaling overeen "met een gewestbevoegdheid, namelijk die op het vlak van de politie van de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke bedrijven, zoals bedoeld in artikel 6, § 1, II, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, onder voorbehoud van de federale

² Raad van State, afdeling Wetgeving, advies nr. 52.977/VR/1 van 2 mei 2013, Senaat, *Parl.St.* 2013-14, nr. 5-2482/1, blz. 18 – 21.

bevoegdheid voor de maatregelen van interne politie die betrekking hebben op de arbeidsbescherming.”.

Op grond van artikel 14 van het Verdrag dienen “[g]evaarlijke chemische stoffen die niet langer nodig zijn en houders die zijn leeggemaakt maar resten van gevaarlijke chemische stoffen kunnen bevatten, (...) op zodanige wijze te worden verwerkt of afgevoerd dat de risico’s voor de veiligheid en gezondheid en het milieu worden weggenomen of zoveel mogelijk beperkt, in overeenstemming met de nationale wetgeving en praktijk.”.

Deze verdragsbepaling betreft, aldus de afdeling Wetgeving van de Raad van State, “de gewestbevoegdheid inzake bescherming van het leefmilieu en afvalstoffenbeleid, zoals bepaald in artikel 6, §1, II, eerste lid, 1°, en 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.”.

3. Vaststelling van het gemengde karakter van het Verdrag

Dienvolgens, en zoals hoger al werd aangestipt onder punt I, behoren de aangelegenheden die worden geregeld door het Verdrag deels tot de bevoegdheid van de federale overheid en deels tot die van de gewesten. De Werkgroep Gemengde Verdragen heeft in haar vergaderingen van 24 mei 2013 en 8 juli 2013 het gemengde karakter van het Verdrag vastgesteld. Aangezien er met betrekking tot beide verslagen geen enkel bezwaar was geformuleerd, heeft de voorzitter van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid met brieven van 29 augustus 2013 en 26 november 2013 gemeld dat de twee voornoemde verslagen van de Werkgroep Gemengde Verdragen definitief zijn goedgekeurd.

VII. DE INWERKINGTREDING VAN HET VERDRAG

Het Verdrag is, aldus artikel 21, slechts verbindend voor de leden van de IAO die hun bekrachtiging hebben doen registreren door de directeur-generaal. Het treedt in werking twaalf maanden na de datum waarop de directeur-generaal de bekrachtigingen van twee leden heeft geregistreerd. En het treedt vervolgens in werking voor ieder lid twaalf maanden na de datum waarop zijn bekrachtiging is geregistreerd.

18 landen hebben het Verdrag, dat sedert 4 november 1993 van kracht is, inmiddels bekrachtigd. Ten aanzien van België zal het pas in werking kunnen treden twaalf maanden na de datum waarop de bekrachtiging door België zal geregistreerd zijn.

VIII. IMPACT VAN DE GOEDKEURING VOOR VLAANDEREN

Vandaag de dag bestaat er reeds heel wat wetgeving – federaal en Vlaams – die, ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers, de vervaardiging of het gebruik van gevaarlijke stoffen regelt.

Zo moet, allesomvattend, op de eerste plaats gewezen worden op de REACH-verordening³ die internrechtelijk rechtstreeks verbindend is voor zowel de federale overheid, als de gewesten.

³ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie, alsmede Richtlijn 76/769/ EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie, PB L 396/1, 30 december 2006.

1. Implementatie artikel 5 van het Verdrag

Als voornaamste federale wetgeving valt onder meer de wet van 21 december 1998 'betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers'⁴ te vermelden. Die wet Productnormen heeft in 2011 het toepassingsgebied uitgebreid met de bescherming van werknemers tegen schadelijke effecten (of het risico erop) bij blootstelling aan of het gebruik van stoffen en preparaten⁵. Zij laat de Koning verder toe alle maatregelen te nemen die nodig zijn voor de uitvoering van de REACH-verordening en legt de leverancier een informatieplicht op ten aanzien van de werkgever⁶. Inbreuken op de REACH-verordening, ten slotte, worden expliciet strafbaar gesteld⁷.

Voor wat Vlaanderen betreft wordt, overeenkomstig de voornoemde REACH-verordening, de vervaardiging of het gebruik van gevaarlijke stoffen geregeld door de artikelen 4.1.11.1 en 4.1.11.2 van VLAREM II. Eerstgenoemd artikel verbiedt de vervaardiging of het gebruik van stoffen als zodanig, of in preparaten of voorwerpen waarvoor een beperking is opgenomen in de bijlage XVII van de REACH-verordening, tenzij aan de voorwaarden van die beperking wordt voldaan. Dit verbod geldt niet voor de vervaardiging en het gebruik van stoffen bij wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke ontwikkeling. Het tweede genoemde artikel verbiedt een fabrikant, importeur of downstreamgebruiker een in bijlage XIV van de REACH-verordening opgenomen stof voor een bepaald gebruik te gebruiken, tenzij voldaan is aan de bepalingen in artikel 56 van de verordening.

Volledigheidshalve moet nog worden beklemtoond dat het toezicht in Vlaanderen op de naleving van de REACH-verordening, en de sanctionering van de erop betrekking hebbende milieumisdrijven en -inbreuken, sinds 2009 volledig verloopt overeenkomstig de bepalingen van het Milieuhandhavingsdecreet⁸. Ingevolge artikel 2, 9°, van het Milieuhandhavingsbesluit⁹ valt de REACH-verordening inderdaad onder de toepassing van titel XVI van het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid.

2. Implementatie artikel 14 van het Verdrag

Artikel 14 van het Verdrag, het tweede artikel dat qua bevoegdheid gewestelijk relateerd is, verplicht werkgevers tot een verantwoorde verwerking of afvoer van gevaarlijke chemische producten of hun restanten. Dergelijke producten, voor zover niet langer nodig, en houders ervan die leeggemaakt zijn maar toch resten van deze producten kunnen bevatten, moeten zodanig worden verwerkt en afgevoerd dat er geen of nagenoeg geen risico's bestaan voor de veiligheid en gezondheid en het milieu.

⁴ *Belgisch Staatsblad*, 11 februari 1999.

⁵ Artikel 3, 4°, wet Productnormen.

⁶ Artikel 7 wet Productnormen.

⁷ Artikel 17, §1, 3°, en 17, §2, 4°, wet 21 december 1998, alsook de bijlage I. 'Verordeningen van de Europese Gemeenschap waarop de sancties bepaald in artikelen 17 en 18 van deze wet van toepassing zijn'.

⁸ Decreet 21 december 2007 tot aanvulling van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel XVI "Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen", *Belgisch Staatsblad* 29 februari 2008 (eerste uitgave).

⁹ Artikel 2, 9°, besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, *Belgisch Staatsblad* 10 februari 2009 (eerste uitgave).

Naast de REACH-verordening kunnen we hiervoor in Vlaanderen terugvallen op het Materialendecreet¹⁰ en het VLAREMA¹¹. De artikelen 29 en 30 van het Materialendecreet leggen algemeen de voorschriften vast waaraan de inzameling, het vervoer, de opslag en de verwerking van gevaarlijke afvalstoffen moeten beantwoorden. De artikelen 4.1.3-4.1.5 van het VLAREMA bepalen de eigenschappen waaraan gevaarlijke afvalstoffen moeten voldoen (artikel 4.1.3), de voorwaarden waaronder een als gevaarlijk aangegeven afvalstof kan worden gedeclasseerd (artikel 4.1.4), en de uitzonderingssituatie waarbij een niet-gevaarlijke afvalstof als nog als gevaarlijk kan worden geklasseerd (artikel 4.1.5). De artikelen 5.17.2.12 en 5.17.3.20 van VLAREM II bepalen de voorwaarden voor de definitieve buitengebruikstelling van houders van gevaarlijke vloeistoffen¹².

3. Besluit

Tot besluit kan gesteld worden dat mede, en vooral, door de REACH-verordening de artikelen 5 en 14 van het Verdrag in de Vlaamse milieuregelgeving reeds afdoende zijn geïmplementeerd. Er is bijgevolg geen onmiddellijke nood aan bijkomende regelgeving om te kunnen voldoen aan de in deze verdragsbepalingen opgelegde verplichtingen.

IX. BESPREKING VAN HET ONTWERP VAN INSTEMMINGSDECREET

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Artikel 2 strekt ertoe gevolg te verlenen aan het Verdrag.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

¹⁰ Decreet 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, *Belgisch Staatsblad* 28 februari 2012.

¹¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, *Belgisch Staatsblad* 23 mei 2012 (tweede uitg.).

¹² Vanaf 1 juni 2015 vervangen door de artikelen 5.6.1.2.13, 5.6.1.3.19, 5.17.4.2.13 en 5.17.4.3.21 VLAREM II, zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu, wat betreft een aanpassing aan de evolutie van de techniek en aan de CLP-verordening, *Belgisch Staatsblad* 24 september 2014, ed. 1.

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, en van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

KABINETSAANWIJZER	
VLAAMSE MINISTER-PRINSIE	
IN	K37-20150423-8846
- 7 MEI 2015	
Medew	K.
UIT	

Mevrouw Joke Schauvliege
 Vlaams minister van Omgeving, Natuur en
 Landbouw
 Koning Albert II-laan 20 bus 1
 1000 Brussel

Datum: 4 mei 2015
Uw ref.: K37/20150423-8846
Onze ref.: 01/M6/2015/231
Te bereiken Jan.verheeke@minaraad.be / 02 558 01 36
Betreft: Voorontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990

Mevrouw de minister,

Op 23 april 2015 ontving de Minaraad de in rand vermelde adviesvraag. Na kennisname van deze adviesvraag besliste het Dagelijks Bestuur om niet in te gaan op deze vraag. Bij dit instemmingsdecreet zijn er geen mogelijkheden om wijzigingen aan te brengen. Het verdrag dateert van 1990.

Met vriendelijke groeten,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several vertical strokes and a long horizontal stroke extending to the right.

Jan Verheeke
 Secretaris

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Mevrouw Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL

contactpersoon	ons kenmerk	Brussel
Ria Van Peer	SERV_20150518_instemming_IAO-erdrag_170_ADV	18 mei 2015
rvpeer@serv.be		

Instemming IAO-verdrag nr. 170

Mevrouw de minister

De SERV heeft de teksten van bovenvermeld voorontwerp van decreet ontvangen en doorgenomen en sluit zich aan bij het ontwerp van regeringsbeslissing.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, tekenen wij,

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 57.548/1
van 16 juni 2015

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het
Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie
betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische
producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990’

Op 19 mei 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 juni 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Wouter PAS, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Thomas MAES, adjunct-auditeur.

Het advies is gegeven op 16 juni 2015.

Bij het voorontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, en van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het Verdrag nr. 170 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de veiligheid bij het gebruik van chemische producten op het werk, aangenomen te Genève op 25 juni 1990, zal volkomen gevolgd hebben.

Brussel, 10 juli 2015.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

BIJLAGE:

Franse tekst en Nederlandse vertaling van het verdrag

CONVENTION CONCERNANT LA SÉCURITÉ DANS L'UTILISATION DES PRODUITS CHIMIQUES AU TRAVAIL

La Conférence générale de l'Organisation internationale du travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 6 juin 1990, en sa soixante-dix-septième session ;

NOTANT les conventions et recommandations internationales du travail pertinentes, en particulier la Convention et la recommandation sur le benzène, 1971 ; la Convention et la recommandation sur le cancer professionnel, 1974 ; la Convention et la recommandation sur le milieu de travail (pollution de l'air, bruit et vibrations), 1977 ; la Convention et la recommandation sur la sécurité et la santé des travailleurs, 1981 ; la Convention et la recommandation sur les services de santé au travail, 1985 ; la Convention et la recommandation sur l'amiante, 1986, et la liste des maladies professionnelles, annexée à la Convention sur les prestations en cas d'accidents du travail et de maladies professionnelles, 1964, telle qu'elle a été amendée en 1980 ;

NOTANT QUE la protection des travailleurs contre les effets nocifs des produits chimiques renforce aussi la protection du public et de l'environnement ;

NOTANT QUE l'accès aux informations concernant les produits chimiques utilisés sur leur lieu de travail répond à un besoin et constitue un droit des travailleurs ;

Considérant qu'il est essentiel de prévenir les maladies et lésions professionnelles dues aux produits chimiques, ou d'en réduire l'incidence :

(a) en s'assurant que tous les produits chimiques font l'objet d'une évaluation pour déterminer les dangers qu'ils présentent ;

(b) en mettant à la disposition des employeurs un système visant à permettre d'obtenir des fournisseurs des informations sur les produits chimiques utilisés au travail afin qu'ils puissent mettre en place des programmes efficaces de protection des travailleurs contre les dangers liés aux produits chimiques ;

(c) en fournissant aux travailleurs des informations au sujet des produits chimiques utilisés sur leur lieu de travail et des mesures préventives appropriées afin qu'ils puissent participer efficacement aux programmes de protection ;

(d) en établissant les principes de tels programmes afin d'assurer la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques ;

SE RÉFÉRANT À la nécessité d'une coopération au sein du Programme international sur la sécurité des substances chimiques entre l'Organisation internationale du travail, le Programme des Nations unies pour l'environnement, l'Organisation mondiale de la santé, ainsi qu'avec l'Organisation des Nations unies pour l'alimentation et l'agriculture et l'Organisation des Nations unies pour le développement industriel et notant les instruments, codes et guides pertinents promulgués par ces organisations ;

VERTALING

VERDRAG BETREFFENDE DE VEILIGHEID BIJ HET GEBRUIK VAN CHEMISCHE PRODUCTEN OP HET WERK

De Algemene Conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie,

Door de Raad van Beheer van het Internationaal Arbeidsbureau bijeengeroepen te Genève, en aldaar bijeengekomen op 6 juni 1990, in haar zevenenzeventigste zitting ;

GELET OP de internationale arbeidsverdragen en -aanbevelingen op dit terrein, en in het bijzonder op het Verdrag en de aanbeveling betreffende benzene 1971, het Verdrag en de aanbeveling betreffende beroepskanker 1974, het Verdrag en de aanbeveling betreffende het werkmilieu (luchtverontreiniging, lawaai en trillingen), 1977, het Verdrag en de aanbeveling betreffende beroepsveiligheid en gezondheid, 1981, het Verdrag en de aanbeveling betreffende bedrijfsgezondheidsdiensten, 1985, het Verdrag en de aanbeveling betreffende asbest, 1986, en de lijst van beroepsziekten zoals gewijzigd in 1980, gehecht aan het Verdrag betreffende arbeidsongevallen, 1964, en

GELET OP het feit dat de bescherming van werknemers tegen de schadelijke effecten van chemische producten ook de bescherming van de bevolking en van het milieu verhoogt, en

GELET OP het feit dat de werknemers behoefte hebben aan, en recht hebben op, informatie over de chemische producten die zij bij hun werk gebruiken, en

OVERWEGENDE dat het van groot belang is om door chemische producten veroorzaakte ziekten en ongevallen bij de arbeid te voorkomen of te verminderen door :

(a) er voor te zorgen dat alle chemische producten worden getoetst op hun risico's ;

(b) de werkgevers een methode te verschaffen om van leveranciers informatie te verkrijgen over de chemische producten die bij het werk worden gebruikt zodat zij doeltreffende programma's kunnen uitvoeren om de werknemers te beschermen tegen de risico's van chemische producten ;

(c) de werknemers informatie te verschaffen over de chemische producten op hun werkplek, en over passende voorzorgsmaatregelen zodat zij met vrucht betrokken kunnen zijn bij beschermingsprogramma's ;

(d) uitgangspunten voor deze programma's vast te stellen om er voor te zorgen dat chemische producten op een veilige wijze worden gebruikt ; en

IN AANMERKING NEMEND de behoefte aan samenwerking in het kader van het Internationaal Programma inzake chemische veiligheid tussen de Internationale Arbeidsorganisatie, het Milieuprogramma van de Verenigde Naties en de Wereldgezondheidsorganisatie, alsmede met de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties en de Industriële Ontwikkelingsorganisatie van de Verenigde Naties, en gelet op de akten, codes en richtlijnen die door deze organisaties worden gepubliceerd ; en

APRÈS AVOIR DÉCIDÉ d'adopter diverses propositions relatives à la sécurité dans l'utilisation des substances chimiques au travail, question qui constitue le cinquième point à l'ordre du jour de la session ;

APRÈS AVOIR DÉCIDÉ que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale ;

adopte, ce vingt-cinquième jour de juin mil neuf cent quatre-vingt-dix, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur les produits chimiques, 1990.

PARTIE I

Champ d'application et définitions

ARTICLE 1

1. La présente Convention s'applique à toutes les branches d'activité économique où l'on utilise des produits chimiques.

2. Après consultation des organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés, et sur la base d'une évaluation des dangers en cause ainsi que des mesures de protection à mettre en œuvre, l'autorité compétente d'un Membre qui ratifie la Convention :

(a) pourra exclure de l'application de la Convention ou de certaines de ses dispositions des branches d'activité économique, des entreprises ou des produits particuliers :

(i) lorsque se posent des problèmes particuliers d'une importance suffisante ;

(ii) lorsque, dans son ensemble, la protection accordée en vertu de la législation et de la pratique nationales n'est pas inférieure à celle qui résulterait de l'application intégrale des dispositions de la Convention ;

(b) devra établir des dispositions spéciales afin de protéger les informations confidentielles dont la divulgation à un concurrent serait de nature à nuire aux activités d'un employeur, pour autant que la sécurité et la santé des travailleurs ne s'en trouvent pas compromises.

3. La Convention ne s'applique pas aux articles qui, dans des conditions normales ou raisonnablement prévisibles d'utilisation, n'entraînent pas l'exposition des travailleurs à un produit chimique dangereux.

4. La Convention ne s'applique pas aux organismes, mais s'applique aux produits chimiques qui en sont dérivés.

ARTICLE 2

Aux fins de la Convention :

(a) les termes « produits chimiques » s'appliquent aux éléments et composés chimiques, et à leurs mélanges, qu'ils soient naturels ou synthétiques ;

(b) les termes « produit chimique dangereux » comprennent tout produit chimique ayant été classé comme dangereux conformément

BESLOTEN HEBBEND tot het aannemen van bepaalde voorstellen betreffende veiligheid bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid, welk onderwerp als vijfde punt op de agenda van de zitting staat, en

VASTGESTELD HEBBEND dat deze voorstellen de vorm zullen aannemen van een internationaal verdrag ;

neemt heden, de vijfentwintigste juni van het jaar negentienhonderdnegentig het volgende verdrag aan, dat kan worden aangehaald als Verdrag betreffende chemische producten, 1990.

DEEL I

Begripsomschrijvingen en toepassingsgebied

ARTIKEL 1

1. Dit Verdrag is van toepassing op alle takken van economische bedrijvigheid waarin chemische producten worden gebruikt.

2. Na raadpleging van de meest betrokken representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, en op basis van een beoordeling van de betrokken risico's en van de toe te passen beschermingsmaatregelen, kan de bevoegde autoriteit van een Lid dat dit Verdrag bekrachtigt :

(a) bepaalde takken van economische bedrijvigheid, ondernemingen of produkten van de toepassing van het Verdrag of van bepaalde bepalingen daarvan uitsluiten, wanneer :

(i) zich bijzondere problemen van omvangrijke aard voordoen ; en

(ii) het niveau van bescherming dat ingevolge de nationale wetgeving en de nationale praktijk geboden wordt, over het geheel genomen niet lager is dan hetgeen zou voortvloeien uit de volledige toepassing van de bepalingen van het Verdrag ; en dient deze bevoegde autoriteit ;

(b) bijzondere maatregelen te treffen om vertrouwelijke informatie te beschermen waarvan de bekendmaking aan een concurrent, schade zou kunnen berokkenen aan het bedrijf van een werkgever, zolang de veiligheid en de gezondheid van de werknemers daardoor niet in het geding komen.

3. Dit Verdrag is niet van toepassing op artikelen die de werknemers onder normale of redelijk voorzienbare omstandigheden van gebruik niet blootstellen aan een gevaarlijke chemische stof.

4. Dit Verdrag is niet van toepassing op organismen, maar wel op chemische producten die zijn verkregen uit organismen.

ARTIKEL 2

Voor de toepassing van dit Verdrag :

(a) wordt onder de term « chemische producten » verstaan : elementen en verbindingen en mengsels daarvan, zowel natuurlijke als synthetische ;

(b) wordt onder de term « gevaarlijke chemische stof » mede begrepen : elke chemische stof die is geclassificeerd als gevaarlijk

à l'article 6, ou au sujet duquel il existe des informations pertinentes indiquant que ce produit est dangereux ;

(c) les termes « utilisation des produits chimiques au travail » signifient toute activité professionnelle qui pourrait exposer un travailleur à un produit chimique, y compris :

- (i) la production des produits chimiques ;
- (ii) la manipulation des produits chimiques ;
- (iii) le stockage des produits chimiques ;
- (iv) le transport des produits chimiques ;
- (v) l'élimination et le traitement des déchets de produits chimiques ;
- (vi) l'émission de produits chimiques résultant d'activités professionnelles ;
- (vii) l'entretien, la réparation et le nettoyage du matériel et des récipients utilisés pour des produits chimiques ;

(d) les termes « branches d'activité économique » s'appliquent à toutes les branches dans lesquelles les travailleurs sont employés, y compris la fonction publique ;

(e) le terme « article » désigne tout objet fabriqué en vue d'obtenir une certaine forme ou configuration, ou qui se présente sous sa forme naturelle et dont l'utilisation sous lesdites formes est liée en tout ou partie à sa forme ou à sa configuration ;

(f) les termes « représentants des travailleurs » désignent des personnes reconnues comme tels par la législation ou la pratique nationales, selon la Convention concernant les représentants des travailleurs, 1971.

PARTIE II

Principes généraux

ARTICLE 3

Les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs intéressés doivent être consultées sur les mesures à prendre pour donner effet aux dispositions de la Convention.

ARTICLE 4

À la lumière des conditions et pratiques nationales et en consultation avec les organisations les plus représentatives d'employeurs et de travailleurs, chaque membre doit élaborer, appliquer et revoir périodiquement une politique cohérente de sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

ARTICLE 5

L'autorité compétente doit pouvoir, si cela est justifié par des raisons de sécurité et de santé, interdire ou limiter l'utilisation de certains produits chimiques dangereux, ou exiger une notification ainsi qu'une autorisation préalables à l'utilisation de ces produits.

in overeenstemming met artikel 6 of waarover informatie bestaat die afdoeende aangeeft dat de chemische stof gevaarlijk is ;

(e) wordt onder de term « gebruik van chemische producten bij de arbeid » verstaan : elke arbeidsverrichting die een werknemer zou kunnen blootstellen aan een chemische stof, met inbegrip van :

- (i) de productie van chemische producten ;
- (ii) de verwerking van chemische producten ;
- (iii) de opslag van chemische producten ;
- (iv) het vervoer van chemische producten ;
- (v) de afvoer en verwerking van chemische afvalproducten ;
- (vi) het vrijkomen van chemische producten als gevolg van arbeidsverrichtingen ;
- (vii) het onderhoud, herstel en schoonmaken van installaties en houders voor chemische producten ;

(d) wordt onder de term « takken van economische bedrijvigheid » verstaan : alle takken waarin werknemers zijn tewerkgesteld, met inbegrip van de overheidsdienst ;

(e) wordt onder de term « artikel » verstaan : een voorwerp dat bij zijn vervaardiging naar een bepaald model of ontwerp is gevormd of dat zijn natuurlijke gedaante heeft, en waarvan het gebruik in die vorm geheel of gedeeltelijk afhankelijk is van zijn model of ontwerp ;

(f) wordt onder de term « werknemersvertegenwoordigers » verstaan : personen die als zodanig zijn erkend door de nationale wetgeving en praktijk, in overeenstemming met het Verdrag betreffende werknemersvertegenwoordigers, 1971.

DEEL II

Algemene beginselen

ARTIKEL 3

De meest betrokken representatieve organisaties van werkgevers en werknemers dienen te worden geraadpleegd over de ter uitvoering van de bepalingen van dit Verdrag te nemen maatregelen.

ARTIKEL 4

Rekening houdend met de nationale omstandigheden en praktijk en in overleg met de meest representatieve organisaties van werkgevers en werknemers, dient elk lid een samenhangend beleid inzake veiligheid bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid te formuleren, tot uitvoering te brengen, en op geregelde tijden te herzien.

ARTIKEL 5

De bevoegde autoriteit dient de bevoegdheid te hebben om, indien dat gerechtvaardigd is om redenen van veiligheid en gezondheid, het gebruik van bepaalde gevaarlijke chemische producten te verbieden of/te beperken, of voorafgaande kennisgeving en vergunning te verlangen voor die chemische producten worden gebruikt.

PARTIE III

Classification et mesures y relatives

ARTICLE 6

Systèmes de classification

1. Des systèmes et des critères spécifiques appropriés pour classer tous les produits chimiques, selon le type et le degré de danger physique et pour la santé qui leur sont propres, et pour déterminer la pertinence des informations requises afin d'établir qu'ils sont dangereux, doivent être institués par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

2. Les propriétés dangereuses des mélanges formés de deux produits chimiques ou plus peuvent être déterminées par des méthodes d'évaluation se fondant sur le danger propre à chacun des produits chimiques entrant dans ces mélanges.

3. En ce qui concerne le transport, ces systèmes et critères doivent tenir compte des recommandations des Nations unies sur le transport des marchandises dangereuses.

4. Les systèmes de classification et leur application doivent être progressivement élargis.

ARTICLE 7

Étiquetage et marquage

1. Tous les produits chimiques doivent être marqués de manière à permettre leur identification.

2. Les produits chimiques dangereux doivent, en outre, être étiquetés de manière à fournir les informations essentielles au sujet de leur classification, des dangers qu'ils présentent et des précautions à prendre en matière de sécurité, et l'étiquette doit être facilement compréhensible par les travailleurs.

3.

(1) Les prescriptions de marquage ou d'étiquetage des produits chimiques prévues aux paragraphes 1er et 2 du présent article doivent être établies par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

(2) En ce qui concerne le transport, ces prescriptions doivent tenir compte des recommandations des Nations unies sur le transport des marchandises dangereuses.

ARTICLE 8

Fiches des données de sécurité

1. Pour les produits chimiques dangereux, des fiches de données de sécurité comportant les informations essentielles détaillées sur l'identification de ces produits, leur fournisseur, leur classification,

DEEL III

Classificatie en daarop betrekking hebbende maatregelen

ARTIKEL 6

Classificatiesystemen

1. Getigende systemen en specifieke criteria voor de classificatie van alle chemische producten naar soort en mate van de eraan verbonden fysieke gevaren en gevaren voor de gezondheid, alsmede voor het beoordelen van de juistheid van de informatie die nodig is om vast te stellen of een chemische stof gevaarlijk is, dienen te worden vastgesteld door de bevoegde autoriteit of door een door de bevoegde autoriteit goedgekeurde of erkende instantie, in overeenstemming met nationale en internationale normen.

2. De gevaarlijke eigenschappen van mengsels samengesteld uit twee of meer chemische producten kunnen worden vastgesteld door beoordelingen gebaseerd op de gevaren verbonden aan de chemische producten waaruit zij zijn samengesteld.

3. Wat betreft het vervoer dienen deze systemen en criteria rekening te houden met de aanbevelingen van de Verenigde Naties over het vervoer van gevaarlijke producten.

4. De classificatiesystemen en hun toepassing dienen geleidelijk te worden uitgebreid.

ARTIKEL 7

Etiketten en merken

1. Alle chemische producten dienen zodanig te worden gemerkt dat zij kunnen worden geïdentificeerd.

2. Gevaarlijke chemische producten dienen bovendien van een voor de werknemers gemakkelijk te begrijpen etiket te worden voorzien, teneinde wezenlijke informatie te verschaffen over hun classificatie, over de gevaren die zij met zich mee brengen en over de voorzorgsmaatregelen die met het oog op de veiligheid in acht dienen te worden genomen.

3.

(1) De eisen waaraan het merken en etiketteren van chemische producten, zoals bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel, moeten voldoen, dienen te worden vastgesteld door de bevoegde autoriteit of door een door de bevoegde autoriteit goedgekeurde of erkende instantie, in overeenstemming met nationale en internationale normen.

(2) Wat betreft het vervoer dienen deze eisen rekening te houden met de aanbevelingen van de Verenigde Naties over het vervoer van gevaarlijke producten.

ARTIKEL 8

Informatiebladen over chemische producten

1. Voor gevaarlijke chemische producten dienen aan de werkgevers informatiebladen over chemische producten te worden geleverd die uitvoerige essentiële informatie bevatten over hun identiteit,

les dangers qu'ils présentent, les précautions de sécurité et les procédures d'urgence doivent être fournies aux employeurs.

2. Les critères applicables à la préparation des fiches de données de sécurité doivent être établis par l'autorité compétente, ou par un organisme agréé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales.

3. La dénomination chimique ou usuelle utilisée pour identifier le produit chimique sur la fiche de données de sécurité doit être la même que celle utilisée sur l'étiquette.

ARTICLE 9

Responsabilités des fournisseurs

1. Tout fournisseur de produits chimiques, qu'il s'agisse d'un fabricant, d'un importateur ou d'un distributeur, doit s'assurer que :

(a) lesdits produits sont classés conformément à l'article 6, sur la base des connaissances relatives à leurs propriétés et d'une recherche des informations disponibles, ou évalués conformément au paragraphe 3 ci-dessous ;

(b) ces produits sont marqués de manière à permettre leur identification conformément à l'article 7, paragraphe 1er ;

(c) les produits chimiques dangereux sont étiquetés conformément à l'article 7, paragraphe 2 ;

(d) des fiches de données de sécurité sont préparées pour les produits chimiques dangereux et sont fournies aux employeurs, conformément à l'article 8, paragraphe 1er.

2. Tout fournisseur de produits chimiques dangereux doit s'assurer que des étiquettes et des fiches de données de sécurité révisées sont préparées et fournies aux employeurs, selon une méthode conforme à la législation et à la pratique nationales, chaque fois que de nouvelles informations pertinentes pour la sécurité et la santé sont disponibles.

3. Tout fournisseur de produits chimiques qui n'ont pas déjà été classés conformément à l'article 6 doit identifier les produits chimiques qu'il fournit et évaluer leurs propriétés sur la base des informations disponibles afin de déterminer s'il s'agit de produits chimiques dangereux.

PARTIE IV

Responsabilités des employeurs

Article 10

Identification

1. Les employeurs doivent s'assurer que tous les produits chimiques utilisés au travail sont étiquetés ou marqués comme prévu à l'article 7 et que les fiches de données de sécurité ont été

leverancier, classificatie, gevaren, voorzorgsmaatregelen en voorschriften bij noodgevallen.

2. Criteria voor het opstellen van informatiebladen over chemische producten dienen te worden vastgesteld door de bevoegde autoriteit of door een door de bevoegde autoriteit goedgekeurde en erkende instantie, in overeenstemming met nationale en internationale normen.

3. De chemische of gebruikelijke naam die wordt gebruikt om een chemische stof te identificeren op het informatieblad over chemische producten, dient dezelfde te zijn als die welke wordt gebruikt op het etiket.

ARTIKEL 9

Verantwoordelijkheden van de leveranciers

1. Leveranciers van chemische producten, om het even of zij fabrikanten, importeurs of tussenhandelaars zijn, dienen er voor te zorgen dat :

(a) die chemische producten zijn geclassificeerd in overeenstemming met artikel 6 op basis van kennis van hun eigenschappen en van een onderzoek naar de beschikbare informatie of zijn beoordeeld in overeenstemming met het derde lid van dit artikel ;

(b) die chemische producten zodanig zijn gemerkt dat zij kunnen worden geïdentificeerd in overeenstemming met artikel 7, eerste lid ;

(c) gevaarlijke chemische producten die zij leveren zijn voorzien van een etiket in overeenstemming met artikel 7, tweede lid ;

(d) informatiebladen over chemische producten worden opgesteld voor die gevaarlijke chemische producten, in overeenstemming met artikel 8, eerste lid, en dat zij aan de werkgevers worden geleverd.

2. Leveranciers van gevaarlijke chemische producten dienen er voor te zorgen dat herziene etiketten en informatiebladen over chemische producten worden opgesteld en worden geleverd aan de werkgevers, volgens een methode die overeenstemt met de nationale wetgeving en praktijk, telkens wanneer nieuwe, ter zake doende informatie over veiligheid en gezondheid beschikbaar komt.

3. Leveranciers van chemische producten die nog niet zijn geclassificeerd in overeenstemming met artikel 6, dienen de chemische producten die zij leveren te identificeren en de eigenschappen van deze chemische producten te beoordelen op basis van een onderzoek naar de beschikbare informatie om te bepalen of het gevaarlijke chemische producten zijn.

DEEL IV

Verantwoordelijkheden van de werkgevers

Artikel 10

Identificatie

1. De werkgevers dienen er voor te zorgen dat alle chemische producten die bij het werk worden gebruikt, geëtiketteerd of gemerkt zijn zoals voorzien in artikel 7 en dat de informatiebladen

fournies comme prévu à l'article 8 et sont mises à la disposition des travailleurs et de leurs représentants.

2. Lorsque les employeurs reçoivent des produits chimiques qui n'ont pas été étiquetés ou marqués comme prévu à l'article 7, ou pour lesquels les fiches de données de sécurité n'ont pas été fournies comme prévu à l'article 8, ils doivent se procurer les informations pertinentes auprès du fournisseur ou de toute autre source raisonnablement accessible, et ne doivent pas utiliser ces produits chimiques avant d'avoir obtenu lesdites informations.

3. Les employeurs doivent s'assurer que seuls les produits classés conformément à l'article 6 ou identifiés et évalués conformément à l'article 9, paragraphe 3, et étiquetés ou marqués conformément à l'article 7 sont utilisés, et que toutes précautions nécessaires sont prises lors de leur utilisation.

4. Les employeurs doivent tenir un fichier des produits chimiques dangereux utilisés sur le lieu de travail renvoyant aux fiches de données de sécurité appropriées. Ce fichier doit être accessible à tous les travailleurs concernés et à leurs représentants.

ARTICLE 11

Transfert des produits chimiques

Les employeurs doivent s'assurer que, lorsque des produits chimiques sont transférés dans d'autres récipients ou appareillages, le contenu en est indiqué de manière à informer les travailleurs de l'identification de ces produits chimiques, des dangers que comporte leur utilisation et de toutes précautions à prendre pour la sécurité.

ARTICLE 12

Exposition

Les employeurs doivent :

(a) faire en sorte que les travailleurs ne soient pas exposés aux produits chimiques au-delà des limites d'exposition ou des autres critères d'exposition pour l'évaluation et le contrôle du milieu de travail établis par l'autorité compétente, ou par un organisme approuvé ou reconnu par l'autorité compétente, conformément aux normes nationales ou internationales ;

(b) évaluer l'exposition des travailleurs aux produits chimiques dangereux ;

(c) surveiller et enregistrer l'exposition des travailleurs aux produits chimiques dangereux lorsque cela est nécessaire, pour assurer leur sécurité et protéger leur santé ou si l'autorité compétente le prescrit ;

(d) s'assurer que les données relatives à la surveillance du milieu de travail et de l'exposition des travailleurs qui utilisent des produits chimiques dangereux sont conservées pendant une période prescrite par l'autorité compétente, et qu'elles sont accessibles auxdits travailleurs et à leurs représentants.

over chemische producten geleverd zijn zoals voorzien in artikel 8 en beschikbaar worden gesteld aan de werknemers en hun vertegenwoordigers.

2 Werkgevers die chemische producten ontvangen die niet geëtiketteerd of gemerkt zijn zoals voorzien in artikel 7, of waarvoor geen informatiebladen over chemische producten zoals voorzien in artikel 8 zijn geleverd, dienen zich de desbetreffende informatie te verschaffen bij de leverancier of uit andere redelijk toegankelijke bronnen en mogen deze chemische producten niet gebruiken voordat die informatie is verkregen.

3. De werkgevers dienen er voor te zorgen dat alleen chemische producten worden gebruikt die geclassificeerd zijn in overeenstemming met artikel 9, derde lid, en die geëtiketteerd of gemerkt zijn in overeenstemming met artikel 7 en dat alle noodzakelijke voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen wanneer deze worden gebruikt.

4. Werkgevers dienen een lijst bij te houden van gevaarlijke chemische producten die op de werkplek worden gebruikt, verwijzend naar de desbetreffende informatiebladen over chemische producten. Deze lijst dient toegankelijk te zijn voor alle betrokken werknemers en hun vertegenwoordigers.

ARTIKEL 11

Het overbrengen van chemische producten

De werkgevers dienen er voor te zorgen dat, wanneer chemische producten worden overgebracht in andere houders of installaties, de inhoud zodanig wordt aangegeven dat de werknemers worden geïnformeerd over hun identiteit, over alle gevaren die het gebruik ervan met zich mee brengt en alle voorzorgsmaatregelen die met het oog op de veiligheid in acht dienen te worden genomen.

Artikel 12

Blootstelling

De werkgevers dienen :

(a) er voor te zorgen dat de werknemers niet worden blootgesteld aan chemische producten boven de limieten of andere blootstellingscriteria die voor de beoordeling van en het toezicht op de arbeidsomstandigheden zijn vastgesteld door de bevoegde autoriteit of door een door de bevoegde autoriteit goedgekeurde en erkende instantie, in overeenstemming met de nationale en internationale normen ;

(b) de blootstelling van de werknemers aan gevaarlijke chemische producten te evalueren ;

(c) de blootstelling van de werknemers aan gevaarlijke chemische producten te bewaken en te registreren wanneer dat noodzakelijk is om de veiligheid en gezondheid van de werknemers te waarborgen of wanneer de bevoegde autoriteit dat voorschrijft ;

(d) er voor te zorgen dat de geregistreerde gegevens betreffende de bewaking van het fysieke arbeidsmilieu en van de blootstelling van de werknemers die gevaarlijke producten gebruiken, worden bewaard gedurende een periode voorgeschreven door de bevoegde autoriteit en toegankelijk zijn voor de werknemers en hun vertegenwoordigers.

ARTICLE 13

Contrôle opérationnel

1. Les employeurs doivent évaluer les risques résultant de l'utilisation des produits chimiques au travail et doivent assurer la protection des travailleurs contre de tels risques en recourant aux moyens appropriés, et notamment :

(a) en choisissant des produits chimiques qui éliminent ou réduisent les risques au minimum ;

(b) en choisissant des techniques qui éliminent ou réduisent les risques au minimum ;

(c) en appliquant des mesures adéquates de prévention technique ;

(d) en adoptant des systèmes et pratiques de travail qui éliminent ou réduisent les risques au minimum ;

(e) en adoptant des mesures adéquates d'hygiène du travail ;

(f) lorsque les mesures précitées ne suffisent pas, en distribuant et en entretenant convenablement, sans frais pour les travailleurs, un équipement et des vêtements de protection individuelle et en veillant à leur utilisation.

2. Les employeurs doivent :

(a) limiter l'exposition aux produits chimiques dangereux de manière à protéger la sécurité et la santé des travailleurs ;

(b) fournir les premiers secours ;

(c) prendre des dispositions pour faire face aux urgences.

Article 14

ÉLIMINATION

Les produits chimiques dangereux dont on n'a plus besoin et les récipients qui ont été vidés mais peuvent contenir des résidus de produits chimiques dangereux doivent être manipulés ou éliminés de manière à éliminer ou à réduire au minimum les risques pour la sécurité et la santé ainsi que pour l'environnement, conformément à la législation et à la pratique nationales.

ARTICLE 15

Information et formation

Les employeurs doivent :

(a) informer les travailleurs des dangers liés à l'exposition aux produits chimiques utilisés sur les lieux de travail ;

ARTIKEL 13

Bedrijfsvoering

1. De werkgevers dienen zich een oordeel te vormen van de risico's die voortvloeien uit het gebruik van chemische producten bij het werk, en dienen de werknemers tegen die risico's te beschermen met passende middelen, met name :

(a) door de keuze van chemische producten die het risico wegnemen of zo klein mogelijk maken ;

(b) door de keuze van technieken die het risico wegnemen of zo klein mogelijk maken ;

(c) door het toepassen van doeltreffende technische voorzorgsmaatregelen ;

(d) door werkmethoden en -praktijken die het risico wegnemen of zo klein mogelijk maken in te voeren ;

(e) door het toepassen van doeltreffende maatregelen die schoon werken bevorderen ;

(f) door, wanneer de hiervoor genoemde maatregelen niet voldoende zijn, zonder kosten voor de werknemer uitrusting en kleding voor persoonlijke bescherming beschikbaar te stellen en volgens de regels te onderhouden en maatregelen om er voor te zorgen dat deze worden gebruikt, toe te passen.

2. De werkgevers dienen :

(a) de blootstelling aan gevaarlijke chemische producten te beperken zodat de veiligheid en gezondheid van de werknemers worden beschermd ;

(b) eerste hulp beschikbaar te stellen ;

(c) voorzieningen te treffen om het hoofd te bieden aan noodsituaties.

ARTIKEL 14

Afval

Gevaarlijke chemische producten die niet langer nodig zijn en houders die zijn leeggemaakt maar resten van gevaarlijke chemische producten kunnen bevatten, dienen op zodanige wijze te worden verwerkt of afgevoerd dat de risico's voor de veiligheid en gezondheid en het milieu worden weggenomen of zoveel mogelijk beperkt, in overeenstemming met de nationale wetgeving en praktijk.

ARTIKEL 15

Informatie en scholing

De werkgevers dienen :

(a) de werknemers te informeren over de gevaren die verbonden zijn aan de blootstelling aan chemische producten die in gebruik zijn op de werkplek ;

(b) apprendre aux travailleurs la manière d'obtenir et d'utiliser les informations fournies par les étiquettes et les fiches de données de sécurité ;

(c) utiliser les fiches de données de sécurité, de même que toute information spécifique au lieu de travail, pour préparer, sous forme écrite s'il y a lieu, des instructions à l'intention des travailleurs ;

(d) assurer aux travailleurs une formation continue au sujet des pratiques et des procédures à suivre pour la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

ARTICLE 16

Coopération

En s'acquittant des responsabilités qui leur incombent, les employeurs doivent coopérer aussi étroitement que possible avec les travailleurs ou leurs représentants en ce qui concerne la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

PARTIE V

Devoirs des travailleurs

ARTICLE 17

1. Les travailleurs doivent collaborer aussi étroitement que possible avec leurs employeurs dans l'exécution des responsabilités qui incombent à ces derniers et respecter toutes les procédures et pratiques relatives à la sécurité dans l'utilisation des produits chimiques au travail.

2. Les travailleurs doivent prendre toutes les mesures raisonnables afin d'éliminer ou de réduire au minimum pour eux-mêmes et les autres les risques liés à l'utilisation des produits chimiques au travail.

PARTIE VI

Droits des travailleurs et de leurs représentants

ARTICLE 18

1. Les travailleurs doivent avoir le droit de s'écarter du danger résultant de l'utilisation de produits chimiques lorsqu'ils ont un motif raisonnable de croire qu'il existe un risque imminent et sérieux pour leur sécurité ou leur santé et devront le signaler sans délai à leur supérieur.

2. Les travailleurs qui s'écarter d'un danger conformément aux dispositions du paragraphe précédent ou qui exercent tout autre droit au titre de la Convention doivent être protégés contre des conséquences injustifiées.

3. Les travailleurs concernés et leurs représentants doivent avoir le droit d'obtenir :

(b) de werknemers te leren hoe de informatie te verkrijgen en te gebruiken die wordt verschaft op etiketten en informatiebladen over chemische producten ;

(c) de informatiebladen over chemische producten te gebruiken, evenals informatie die specifiek is voor de werkplek, als grondslag voor het opstellen van instructies, waar nodig schriftelijk, voor de werknemers ;

(d) op een permanente basis de werknemers te scholen in werkwijzen en procedures die moeten worden gevolgd voor de veiligheid bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid.

ARTIKEL 16

Samenwerking

De werkgevers dienen bij het nakomen van hun verantwoordelijkheden zo nauw mogelijk samen te werken met de werknemers of hun vertegenwoordigers met betrekking tot de veiligheid bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid.

DEEL V

Plichten van de werknemers

ARTIKEL 17

1. De werknemers dienen zo nauw mogelijk samen te werken met hun werkgevers bij het nakomen van hun verantwoordelijkheden en alle procedures en werkwijzen met betrekking tot de veiligheid bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid na te leven.

2. De werknemers dienen al het redelijke te doen om de risico's voor henzelf en anderen bij het gebruik van chemische producten bij de arbeid weg te nemen of zoveel mogelijk te beperken.

DEEL VI

Rechten van de werknemers en hun vertegenwoordigers

ARTIKEL 18

1. De werknemers dienen het recht te hebben zich te verwijderen van gevaar dat voortkomt uit het gebruik van chemische producten wanneer zij een redelijke grond hebben om aan te nemen dat er een ernstig gevaar dreigt voor hun veiligheid of gezondheid en dienen dit onmiddellijk aan hun chef te melden.

2. Werknemers die zich verwijderen van gevaar in overeenstemming met de bepalingen van het voorgaande lid of die gebruik maken van enig ander recht op grond van dit Verdrag, dienen te worden beschermd tegen ongerechtvaardigde gevolgen.

3. De betrokken werknemers en hun vertegenwoordigers dienen recht te hebben op :

(a) des informations sur l'identification des produits chimiques utilisés au travail, les propriétés dangereuses de ces produits, les mesures de précaution à prendre, l'éducation et la formation ;

(b) l'information figurant sur les étiquettes et marquages ;

(c) les fiches de données de sécurité ;

(d) toute autre information devant être conservée aux termes de la présente Convention.

4. Lorsque la divulgation de l'identification spécifique d'un composant d'un mélange chimique à un concurrent serait de nature à nuire aux activités de l'employeur, celui-ci peut, en fournissant l'information prévue au paragraphe 3, protéger cette identification par tout moyen agréé par l'autorité compétente, conformément à l'article 1er, (2), b).

PARTIE VII

Responsabilités des états exportateurs

ARTICLE 19

Lorsque dans un État membre exportateur l'utilisation de produits chimiques dangereux est totalement ou en partie interdite pour des raisons de sécurité et de santé au travail, cet État devra porter ce fait, ainsi que les raisons y relatives, à la connaissance de tout pays vers lequel il exporte.

ARTICLE 20

Les ratifications formelles de la présente Convention seront communiquées au directeur général du Bureau international du travail et par lui enregistrées.

ARTICLE 21

1. La présente Convention ne liera que les membres de l'Organisation internationale du travail dont la ratification aura été enregistrée par le directeur général.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux membres auront été enregistrées par le directeur général.

3. Par la suite, cette Convention entrera en vigueur pour chaque membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

ARTICLE 22

1. Tout membre ayant ratifié la présente Convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la Convention, par un acte communiqué au directeur général du Bureau international du travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

(a) informatie over de identiteit van chemische producten die bij de arbeid worden gebruikt, de gevaarlijke eigenschappen van die chemische producten, de te treffen voorzorgsmaatregelen, de opleiding en de scholing ;

(b) de informatie die voorkomt op etiketten en merken ;

(c) de informatiebladen over chemische producten ;

(d) alle andere informatie die op grond van dit Verdrag beschikbaar gehouden moet worden.

4. Wanneer de bekendmaking van de specifieke identiteit van een bestanddeel van een chemisch mengsel aan een concurrent, schade aan het bedrijf van de werkgever zou kunnen berokkenen, mag de werkgever, bij het verschaffen van de informatie voorzien in het derde lid, die identiteit beschermen op een wijze die is goedgekeurd door de bevoegde autoriteit in overeenstemming met artikel 1, tweede lid, letter b).

DEEL VII

Verantwoordelijkheid van exporterende landen

ARTIKEL 19

Wanneer in een exporterende lidstaat het gebruik van een gevaarlijke chemische stof geheel of gedeeltelijk is verboden om redenen van veiligheid en gezondheid bij de arbeid, dient dit feit alsmede de desbetreffende redenen door de lidstaat ter kennis te worden gebracht van elk land waarnaar deze exporteert.

ARTIKEL 20

De formele bekrachtigingen van dit Verdrag worden aan de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau medegegeeld en door hem geregistreerd.

ARTIKEL 21

1. Dit Verdrag is slechts verbindend voor de leden van de Internationale Arbeidsorganisatie die hun bekrachtiging door de directeur-generaal hebben doen registreren.

2. Het treedt in werking twaalf maanden na de datum waarop de bekrachtigingen van twee leden door de directeur-generaal zijn geregistreerd.

3. Vervolgens treedt dit Verdrag voor ieder lid in werking twaalf maanden na de datum waarop zijn bekrachtiging is geregistreerd.

ARTIKEL 22

1. Elk lid dat dit Verdrag heeft bekrachtigd, kan het opzeggen na afloop van een termijn van tien jaar na de datum waarop het Verdrag voor het eerst in werking is getreden, door middel van een aan de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau gerichte en door deze geregistreerde verklaring. De opzegging wordt eerst van kracht een jaar na de datum waarop zij is geregistreerd.

2. Tout membre ayant ratifié la présente Convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente Convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

ARTICLE 23

1. Le directeur général du Bureau international du travail notifiera à tous les membres de l'Organisation internationale du travail l'enregistrement de toutes les ratifications et dénonciations qui lui seront communiquées par les membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le directeur général appellera l'attention des membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur.

ARTICLE 24

Le directeur général du Bureau international du travail communiquera au Secrétaire général des Nations unies, aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

ARTICLE 25

Chaque fois qu'il le jugera nécessaire, le Conseil d'administration du Bureau international du travail présentera à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente Convention et examinera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

ARTICLE 26

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle Convention portant révision totale ou partielle de la présente Convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement :

(a) la ratification par un membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 22 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente Convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur ;

(b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente Convention cesserait d'être ouverte à la ratification des membres.

2. La présente Convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

2. Elk lid dat dit Verdrag heeft bekrachtigd en niet binnen een jaar na afloop van de termijn van tien jaar als bedoeld in het vorige lid, gebruik maakt van de bevoegdheid tot opzegging, voorzien in dit artikel, is voor een nieuwe termijn van tien jaar gebonden en kan daarna dit Verdrag opzeggen na afloop van elke termijn van tien jaar op de voorwaarden, voorzien in dit artikel.

ARTIKEL 23

1. De directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau stelt alle leden van de Internationale Arbeidsorganisatie in kennis van de registratie van alle bekrachtigingen en opzeggingen, die hem door de leden van de Organisatie zijn medegedeeld.

2. Bij kennisgeving aan de leden van de Organisatie van de registratie van de tweede hem medegedeelde bekrachtiging, vestigt de directeur-generaal de aandacht van de leden van de Organisatie op de datum waarop dit Verdrag in werking treedt.

ARTIKEL 24

De directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau doet aan de secretaris-generaal van de Verenigde Naties mededeling, ter registratie in overeenstemming met het bepaalde in artikel 102 van het Handvest der Verenigde Naties, van de volledige bijzonderheden omtrent alle bekrachtigingen en opzeggingen die hij overeenkomstig de bepalingen van de voorgaande artikelen heeft geregistreerd.

ARTIKEL 25

De Raad van beheer van het Internationaal Arbeidsbureau brengt, telkens wanneer deze dit noodzakelijk acht, aan de Algemene Conferentie verslag uit over de toepassing van dit Verdrag en onderzoekt of het wenselijk is de gehele of gedeeltelijke herziening ervan op de agenda van de Conferentie te plaatsen.

ARTIKEL 26

1. Indien de Conferentie een nieuw verdrag aanneemt, houdende gehele of gedeeltelijke herziening van dit Verdrag zal, tenzij het nieuwe verdrag anders bepaalt :

(a) bekrachtiging door een lid van het nieuwe verdrag, houdende herziening, van rechtswege onmiddellijke opzegging van dit verdrag ten gevolge hebben, niettegenstaande het bepaalde in artikel 22 hierboven, onder voorbehoud evenwel dat het nieuwe verdrag, houdende herziening, in werking is getreden ;

(c) met ingang van de datum waarop het nieuwe verdrag, houdende herziening, in werking is getreden, dit Verdrag niet langer door de leden kunnen worden bekrachtigd.

2. Dit Verdrag blijft echter in elk geval naar vorm en inhoud van kracht voor de leden die het hebben bekrachtigd en die het nieuwe verdrag, houdende herziening, niet hebben bekrachtigd.

ARTICLE 27

Les versions française et anglaise du texte de la présente Convention font également foi.

ARTIKEL 27

De Engelse en de Franse tekst van dit Verdrag zijn gelijkelijk authentiek.